

Секція: Економічні науки

Покоłodна Марія Миколаївна

*кандидат географічних наук, доцент
доцент кафедри туризму і готельного господарства
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова
м. Харків, Україна*

Житник Катерина Володимирівна

*магістр
Харківського національного університету
міського господарства імені О. М. Бекетова
м. Харків, Україна*

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ ОСОБЛИВИХ ГРУП ТЕМАТИЧНИХ ЕКСКУРСІЙ

Екскурсії відіграють важливу функціональну роль у задоволенні рекреаційних потреб людини: духовних, естетичних, інформаційних. Вони дозволяють моделювати рекреаційну діяльність людини, пов'язану з пізнанням навколишнього світу: особливостей природи, сучасних та історичних подій, елементів побуту, традицій, вірувань, творчих здобутків людства [1].

Екскурсія як форма проведення дозвілля особливо в умовах ковід-кризи та неможливості здійснення дальніх та тривалих подорожей постає одним з актуальних різновидів задоволення рекреаційних потреб та затребуваною формою міжособистісного спілкування. Тому вивчення різноманітних аспектів підготовки та проведення тематичних екскурсій є доволі актуальним завданням адже дозволяє задовольнити потреби певних

сегментів рекреантів та таким чином збільшити економічну ефективність роботи туристського підприємства.

У цілому варто відзначити, що методичні рекомендації з питань розробки екскурсії та методів їх проведення доволі гарно вивчені та досліджені, зокрема цим питанням присвячені численні праці таких науковців як В. К. Бабарицька, А. Я. Короткова, О. Ю. Малиновська, Б. В. Ємельянов, Н. В. Савина, І. М. Чагайда та інших. Проте особливості проведення та підготовки окремих тематичних груп досліджені поки що недостатньо. Зокрема таке твердження торкається особливої групи тематичних екскурсій як історичні.

Традиційно з назви зрозуміло що є основним сенсом та який зміст проведення даної групи екскурсій. Проте класифікація даної підгрупи екскурсій в наш час розширюється та ускладнюється і вже нараховує декілька підвидів, як це показано на рис. 1 та кожний з яких в свою чергу має свої відмінності.

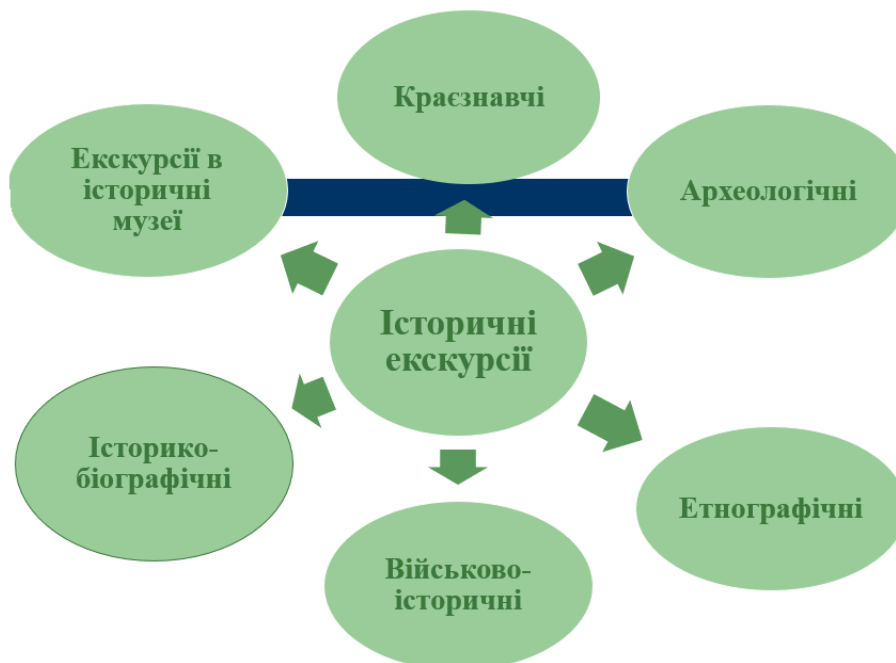

Рис. 1. Різновиди історичних екскурсій

Об'єктами історичних екскурсій можуть бути пам'ятники, пам'ятні місця і споруди, пов'язані з історичними подіями, діяльністю історичних особистостей; місця археологічних розкопок, експозиції історичних і краєзнавчих музеїв.

При підготовці історичних екскурсій варто врахувати ряд наступних особливостей:

Екскурсія на історичну тему повинна будуватися на точному документальному матеріалі, що забезпечує науковість і вірогідність розповіді екскурсовода.

В екскурсії підтеми варто розміщувати дотримуючись принципів послідовності і систематичності у подачі матеріалу.

Маршрути історичних екскурсій будуються за хронологічним принципом.

Головним методичним прийомом проведення історичних екскурсій є прийом реконструкції та локалізації.

Значна увага приділяється підготовці та використанню ілюстративних матеріалів із «портфеля екскурсовода» (рис. 2).

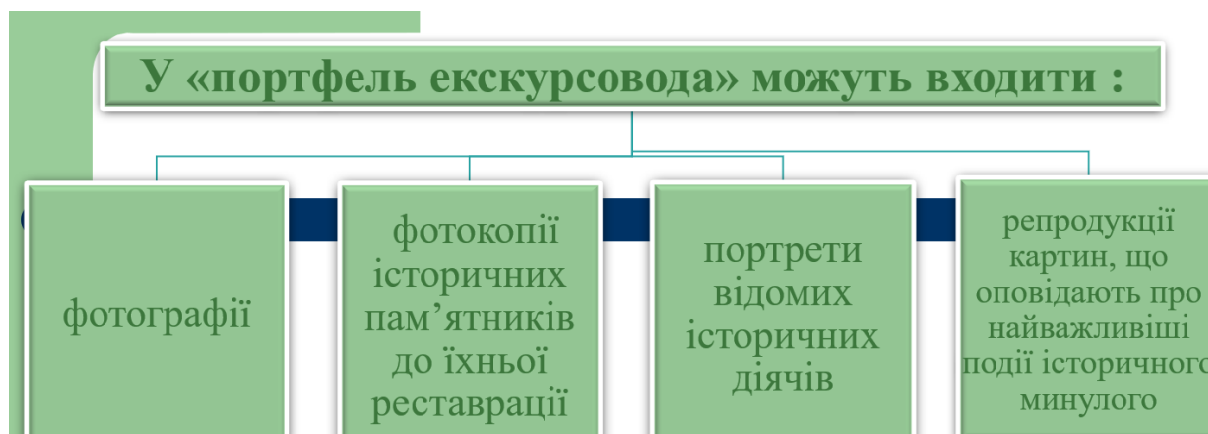

Рис. 2. Матеріали «Портфеля екскурсовода» історичних екскурсій

У кожній історичній екскурсії обов'язково повинний бути присутнім матеріал про сучасність. Екскурсовод зобов'язаний висвітлювати історичні

факти й події з позицій новітніх досягнень науки, робити екскурсію актуальною та сучасною.

Крім того важливим є і інноваційні підходи у проведенні даного різновиду екскурсій. На тепер існує ціле коло можливостей як по формах проведення так і особливостям представлення та подачі екскурсійного матеріалу. По перше, це - форми проведення історичних екскурсій: традиційно є класичні екскурсії та екскурсії, які окрім показу натурних об’єктів включають знайомство з експозиціями історичних музеїв. При цьому варто пам’ятати, що при побудові програми екскурсійного обслуговування планувати відвідування музею потрібно виключно за відповідною історичною тематикою і таким чином, щоб за часом воно не перевищувало 1 години і не перекривало собою матеріал основного змісту екскурсійних об’єктів. Також варто використовувати різноманітні новітні форми такі як екскурсії-квести та екскурсії-історичні реконструкції (за участю власне екскурсантів чи запрошених акторів). Також осучаснення торкаються і методи подачі екскурсійної інформації – це використання різноманітні демонстраційних пристроїв та технологій доповненої реальності доступних при застосуванні та скачуванні на мобільні пристрої учасників спеціальних програм в місцях відвідування, шоломів віртуальної реальності та інших [2].

Всі зазначені аспекти інновацій та особливості проведення і підготовки тематичних історичних екскурсій варто враховувати в роботі екскурсовода та туристсько-екскурсійного підприємства, що дозволить надавати даний різновид екскурсійних послуг на більш високоякісному рівні та дозволить виокремитися з поміж підприємств конкурентів.

Література

1. Величко В.В. Організація рекреаційних послуг. URL: https://tourlib.net/books_ukr/velychko9-3.htm
2. Покоłodна М. М. Організація екскурсійної діяльності : підручник / М. М. Покоłodна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 180 с.